

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, - ਅਪੀਲੈਂਟਸ।

ਬਨਾਮ

ਮਦਨ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 43 ਆਫ 1967।

10 ਸਤੰਬਰ 1970 ਈ.

ਰਾਜ ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ ( 1967 ਦਾ XXXVII)- ਧਾਰਾ 115(2)- ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ- ਅਜਿਹੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲ ਗਈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ — ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਕ੍ਰਮ — ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਫਿਕਸ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 115(5) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਹੈ। .

(ਪ?ਰਾ ੬)

11 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ 1966 ਦੇ CW ਨੰਬਰ 562 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸੁੱਖ ਡੀ.ਏਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ।

1. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਬੀ.ਭੰਡਾਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

1. ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਟੇਟ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਲ.ਸੀ.ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਡੀਆਈ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ

ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਮਦਨ ਲਾਈ ਨੂੰ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 19 ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੰਬਰ 87, 1956

2. ਓਨੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 7, 1947 ਨੂੰ, ਮਦਨ ਲਾਈ ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 'ਕਾਈ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟਾ' ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਲਰਕ (ਲੇਖਾ ਸ਼ਾਖਾ) ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। 16 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 80—5—110/5—150. 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 16 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਸਟਾਫ ਦੀ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ 87 ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 10 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲੇਖਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਭਾਵ, 16 ਜੂਨ, 1956, ਮੂਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪਰੈਲ, 1962 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੀ ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲੇਖਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 24 ਅਗਸਤ, 1962 ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ 106-6-160/8-200 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ 1964 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ 116-8-180/10-250 ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। . ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਾਰ ਕਲਰਕ, ਤਿੰਨ ਸਾਬਕਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਪੈਪਸੂ ਤੋਂ, ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਦਨ ਲਾਈ ਨੂੰ ਨੰਬਰ 19 ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 87 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਲਰਕ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਕਿ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਉਹ 80-150 ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਲਰਕਾਂ ਦੇ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਸਕੇਲ (60-175) ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. cTo.1 ਨੂੰ ਇਸ 'ਕੈਕਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਦਨ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ। ਮਦਨ ਲਾਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅੰਤਰ- ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਦਨ ਲਾਈ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ (ਪੀਡੀ, ਜੇ.)

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਆਮ ਆਧਾਰ' ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 115(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“(5) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

- (a) ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ; ਅਤੇ
- (b) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ।

5. ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੰ: 19 ਤੋਂ 87 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਕਲਰਕ, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੁੰਦਰਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਕਲਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰੈਡਰਜ਼ (I) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. (ਮਿਸ) ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ (I) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ”

7. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਫਿਕਸ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੀ - ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਕਲਰਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਸਿੱਖਿਆ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਐੱਸ ਐੱਸ ਅੰਧਾਵਾਲੀਆ , ਜੇ.-ਆਈ.ਸਹਿਮਤ

(1) 1967 ਐਸਐਲਆਰ 465.

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ